

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 0-2281-9401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
<http://www.moac.go.th>

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ข้อมูล ณ วันที่ 10 ธันวาคม 2568

สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด

1. ศัตรูข้าว

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 77 จังหวัด มีพื้นที่ยืนต้น 27,738,546 ไร่

พื้นที่ระบาดรวม 1,826 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1,309 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 3,135 ไร่)

- หนอนห่อใบข้าว พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช ตรัง หนองคาย จันทบุรี และจังหวัดยะลา จำนวน ๒๗ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 102 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี จันทบุรี และจังหวัดชลบุรี จำนวน 220 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 206 ไร่)

- เพลี้ยไฟ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสตูล จำนวน 194 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 202 ไร่)

- หนอนกอข้าว พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก ขอนแก่น บุรีรัมย์ จันทบุรี สกลนคร กาฬสินธุ์ และจังหวัดยะลา จำนวน 84 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 15 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 99 ไร่)

- เพลี้ยจักจั่นสีเขียว พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น และจังหวัดอุดรธานี จำนวน 374 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- แมลงบัว พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 5 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 80 ไร่)

- โรคไหม้ข้าว พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น สกลนคร ราชบุรี กำแพงเพชร และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 659 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1,212 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,871 ไร่)

- โรคขอบใบแห้ง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 61 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 65 ไร่)

- โรคใบสีส้ม พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคใบขีดสีน้ำตาล พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 88 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 12 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 100 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนห่อใบข้าว สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ ให้เกษตรกรปลูกข้าว 2 พันธุ์ขึ้นไป โดยการปลูกสลับพันธุ์เพื่อช่วยลดความรุนแรงของการระบาด และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม

- เพลี้ยกระโดดหลังขาว ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 ชัยนาท 1 สุพรรณบุรี 1 กข 31 และชุมแพ 60 โดยปลูกสลับกันอย่างน้อย 2 พันธุ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เพลี้ยกระโดดหลังขาวปรับตัวทำลายข้าวพันธุ์ต้านทานได้เร็ว หรือถ้าปลูกข้าวพันธุ์เดียว ไม่ควรปลูกติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก

- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด เช่น มวนเขียวดูดไข่ แมงมุมสุนัขป่า เป็นต้น และการควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารกำจัดแมลงตามสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่พบ

- เพลี้ยไฟ ใช้สารฆ่าแมลง มาลาไทออน 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวมีวนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ในระยะข้าวอายุ 10-15 วันหลังหว่าน และดูแลแปลงข้าวระยะกล้า หรือหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ

- หนอนกอข้าว ให้เผาต่อซังหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและถนินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามต่อซังปลูกพืชอื่นเพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ปลูกพืชหมุนเวียน ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป ทำให้ใบข้าวงามหนอนกอชอบางใบใช้แสงไฟล่อตัวเต็มวัยและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการของโรค

- เพลี้ยจักจั่นสีเขียว ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง การปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน กข4 กข9 กข21 กข23 สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 พิษณุโลก 2 ชุมแพ 60 แก้วรวง 88 แก่นจันทร์ นางพญา 132 พวงไร และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลง เมื่อพบอาการของโรค

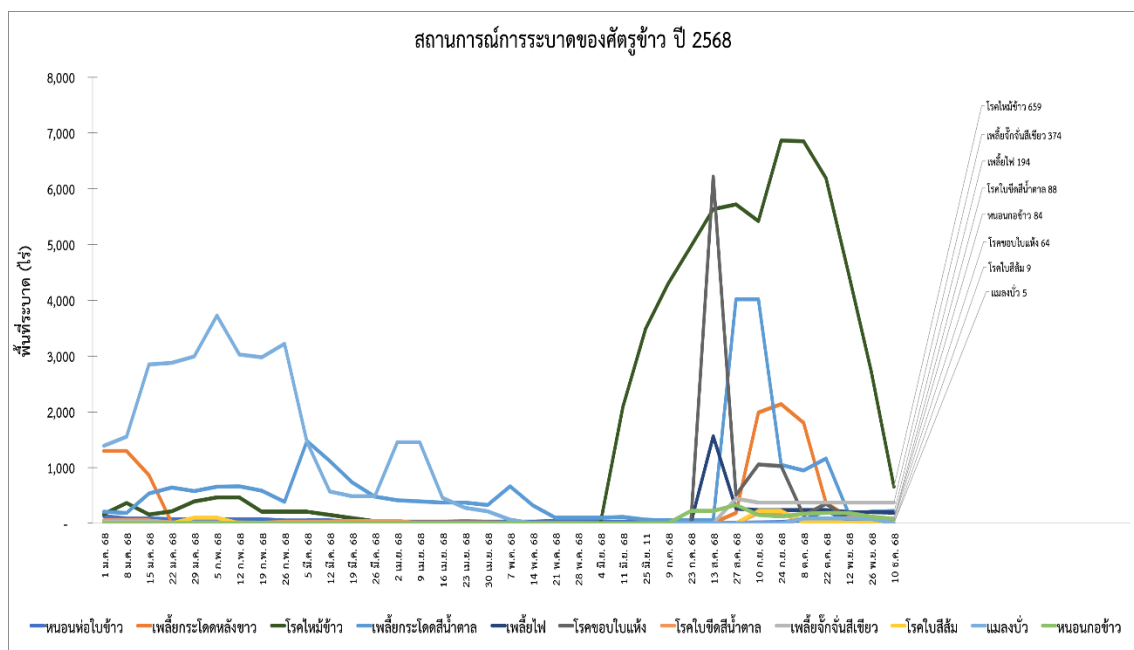
- แผลงบัว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา เช่น ข้าวป่า หญ้าข้าวนก หญ้าไซ หญ้าแดง หญ้าชันกาด และหญ้านกสีชมพู ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าวเพื่อทำลายพืชอาศัยของแมลงบัว และไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงใดๆ ในการป้องกันกำจัดแมลงบัวเนื่องจากไม่ได้ผลและยังทำลายศัตรูธรรมชาติ

- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41 การคลุมเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคาโซล คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ ในอัตราตามคำแนะนำในฉลาก และการใช้สารเคมี เช่น อิติเฟนฟอส 50% อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร บลาสติซิดิน เอส 2% EC อัตรา 20-25 CC/น้ำ 20 ลิตร

- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน เช่น สุพรรณบุรี 60 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 และพันธุ์กข23 ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) การเฝ้าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 กข6 เหนียวสันป่าตอง พิษณุโลก 2 และแนะนำแนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดเมื่อพบอาการของโรค

- โรโบสีสัม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทานแมลงเพลี้ยจักจั่นสีเขียว เช่น กข1 กข3 กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะนำโรค แนะนำการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเรน (Dinotefuran) 10% WP, บูโพรเฟซีน (Buprofezin) 10% WP, อีโทเฟนพรอกซ์ (Etofenprox) 10%

- โรคใบขีดสีน้ำตาล ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัมต่อไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้การพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม เนื่องจากเชื้อสาเหตุทำให้เกิดโรคเมล็ดต่าง

2. ศัตรูมะพร้าว

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,017,736 ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 44,595 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 207 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 44,388 ไร่)

- **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 41 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ตราด ชุมพร ราชบุรี ขอนแก่น ปัตตานี กระบี่ ฉะเชิงเทรา เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นครพนม อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี สุรินทร์ พังงา ชัยนาท จันทบุรี สระแก้ว สตูลหนองคาย สมุทรปราการ ระยอง ภูเก็ต อำนาจเจริญ กาญจนบุรี พัทลุง หนองบัวลำภู สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย และจังหวัดสกลนคร จำนวน 30,593 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 91 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 30,685 ไร่)

- **แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6,168 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 77 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,245 ไร่)

- **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สมุทรสาคร ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา กระบี่ สตูล สงขลา ระยอง สมุทรปราการ จันทบุรี นครราชสีมา สระแก้ว ขอนแก่น พังงา นครปฐม ราชบุรี ตรัง ภูเก็ต หนองบัวลำภู ร้อยเอ็ด และจังหวัดระนอง จำนวน 6,127 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 52 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 6,179 ไร่)

- **ด้วงงวง** พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตราด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช จันทบุรี นครราชสีมา พังงา เพชรบุรี ราชบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 645 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 41 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 685 ไร่)

- **โรสีขามะพร้าว** พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ จันทบุรี สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร เพชรบุรี ตราด และจังหวัดชัยนาท จำนวน 1,062 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 467 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 595 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนหัวดำมะพร้าว ปลอยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ ปลอยแตนเบียนไซโทโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ

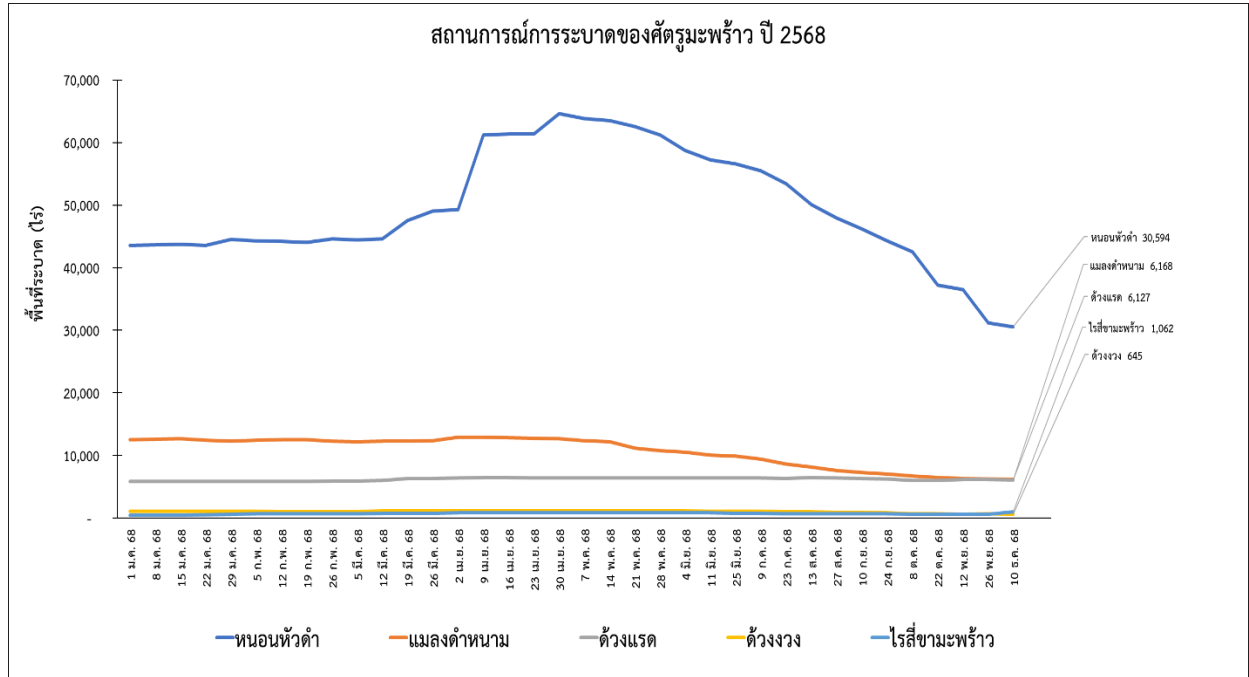
- แมลงดำหนามมะพร้าว ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hipinarum*) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว ปลอยแตนเบียนเตตระสติคัส (*Tetrastichus brontispae*) เพื่อควบคุมด้วงแมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ

- ด้วงแรด ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดหากพบการระบาดรุนแรง

- ด้วงงวง ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักแด้ และใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

- โรสีขามะพร้าว โรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

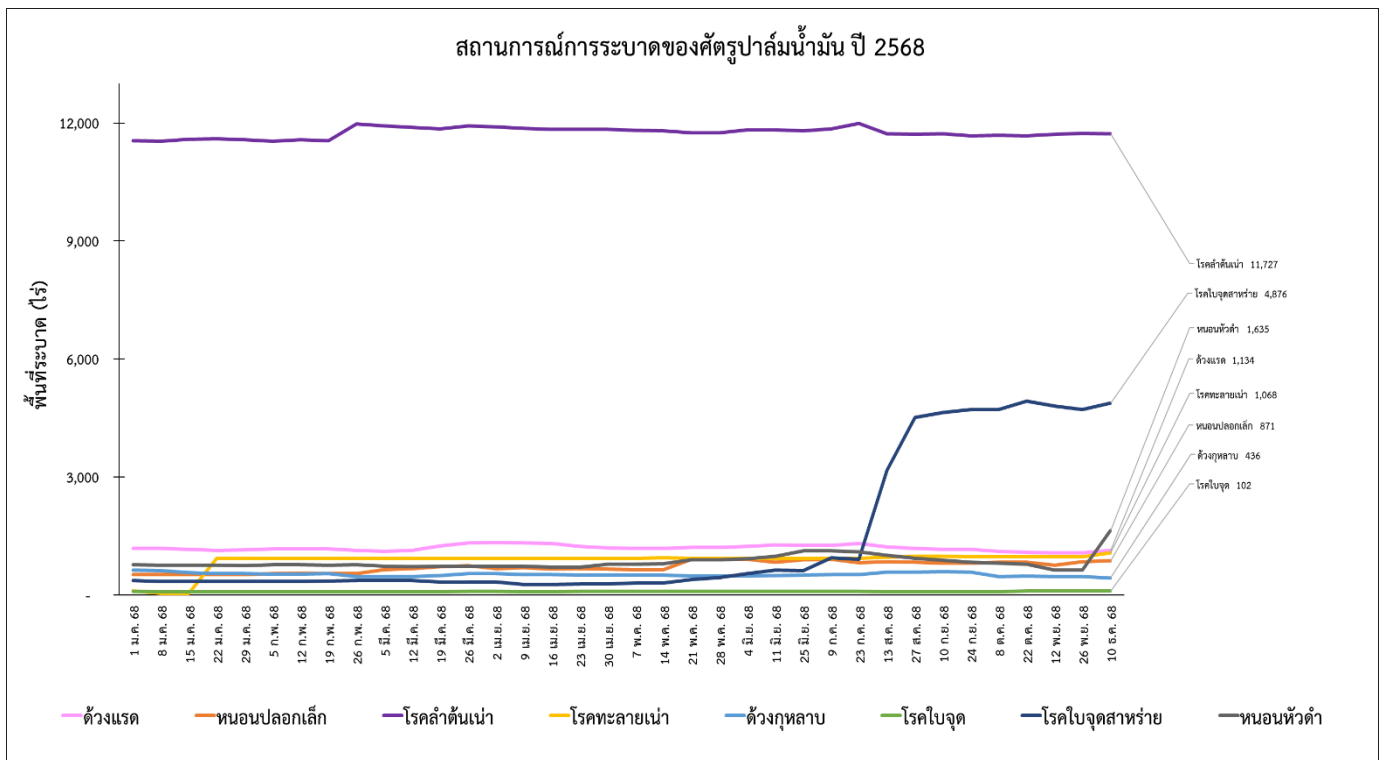
- หนอนกินใบมะพร้าว สำรวจสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงนำไปเผาทำลายทันที และเก็บเศษซากพืชนำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลงเพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์

3. ศัตรูปาล์มน้ำมัน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 69 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 5,433,332 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 20,849 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 286 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 20,563 ไร่)
 - **หนอนปลอกเล็ก** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชลบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และจังหวัดกระบี่ จำนวน 871 ไร่ ระบาดลดลง 5 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 876 ไร่)
 - **หนอนหัวดำ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สกลนคร นครศรีธรรมราช และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 635 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 634 ไร่)
 - **ด้วงแรด** พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี ชลบุรี นครศรีธรรมราช สตูล ตรัง กระบี่ ฉะเชิงเทรา สงขลา ระนอง สระบุรี จันทบุรี ระยอง และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,134 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 87 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,047 ไร่)
 - **ด้วงกุหลาบ** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร สตูล ตรัง ตราด สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส สระบุรี จันทบุรี และจังหวัดกระบี่ จำนวน 436 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 425 ไร่)
 - **โรคลำต้นเน่า** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ สตูล พังงา และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 11,727 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 13.96 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 11,741 ไร่)
 - **โรคทะลายเน่า** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด สระแก้ว สงขลา ชุมพร นราธิวาส และจังหวัดยะลา จำนวน 1,068 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 75 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 993 ไร่)
 - **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 102 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นราธิวาส กระบี่ ชุมพร และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4,876 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 131 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,745 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
 - หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้ง แต่หากอยู่ในพื้นที่ที่พบการระบาดของด้วงวง
 - หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้ง แต่หากอยู่ในพื้นที่ที่พบการระบาดของด้วงวงหรือด้วงสาครไม่ควรตัดทางใบ เพราะรอยแผลจะเป็นช่องทางเข้าทำลายของด้วงวง การพ่นเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) ผสมสารจับใบเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด และแนะนำการใช้สารเคมีเมื่อพบการแพร่ระบาดที่รุนแรง
 - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
 - ด้วงแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหนอนและดักแด้
 - ด้วงกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ
 - หนอนหน้าแมว พ่นแบคทีเรีย บาซิลลัส ทุริงเยนซิส (*Bacillus thuringiensis*) เพื่อทำลายกลุ่มหนอนผีเสื้อทำลายปาล์มน้ำมัน และการใช้กับดักแสงไฟล่อผีเสื้อในช่วงที่ดักแด้กำลังออกเป็นผีเสื้อ สลับกับการใช้สารฆ่าแมลงหรือเชื้อแบคทีเรียในช่วงเป็นหนอนวัยเล็ก
 - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง

- โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเทมากขึ้น
- โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายทันที
- โรคใบจุดสาหร่าย ตัดแต่งใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
- โรคก้านทางใบเน่า สำรวจ ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคก้านทางใบเน่าในช่วงฤดูฝน โดยสำรวจสัปดาห์ละครั้ง และตัดแต่งใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคก้านทางใบเน่า นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น ๆ

4. ศัตรูยางพารา

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๘,๕๙๑,๖๘๘ ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 668,743 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 7,386 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 661,358 ไร่)

- **โรครากขาว** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร กระบี่ และจังหวัดตราด จำนวน 2,143 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา** พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส สงขลา นครศรีธรรมราช ปัตตานี ตรัง พังงา น่าน พัทลุง บึงกาฬ สุโขทัย สุราษฎร์ธานี กระบี่ แพร่ ระนอง นครพนม พะเยา ลำปาง และจังหวัดภูเก็ต จำนวน 657,524 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 7,309 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 650,216 ไร่)

- **โรคใบร่วงยางพารา** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สุราษฎร์ธานี สุโขทัย หนองคาย ชุมพร ตราด นครพนม ระนอง พังงา และจังหวัดสตูล จำนวน 2,404 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 77 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,404 ไร่)

- **อาการเปลือกแห้ง/อาการหน้ายางแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตราด และจังหวัดชลบุรี จำนวน 6,672 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ผลการดำเนินงาน**

- **โรครากขาว** สำรวจต้นยางพาราสม่ำเสมอ โดยเฉพาะต้นที่ปลูกในบริเวณที่เคยเป็นโรครากขาว หากพบต้นยางพาราแสดงอาการใบเหลืองผิดปกติ ควรขุดโคนต้น และราก หากพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรคให้ขุดเผาทำลายเพื่อยับยั้งการระบาดของโรค ต้นยางพาราที่มีอายุมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ควรขุดคูกว้าง 30 เซนติเมตร ลึก 60 เซนติเมตร จำกัดบริเวณที่เป็นโรค โดยขุดระหว่างต้นที่อยู่ถัดไปจากต้นที่แสดงอาการทางใบ ในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงของแถวยางพาราที่พบโรคกับแถวถัดไปทั้ง 2 ข้าง เพื่อป้องกันการลุกลามทางราก และควรขุดลอกคูทุกปี แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรค และต้นข้างเคียงเพื่อป้องกันการเกิดโรค

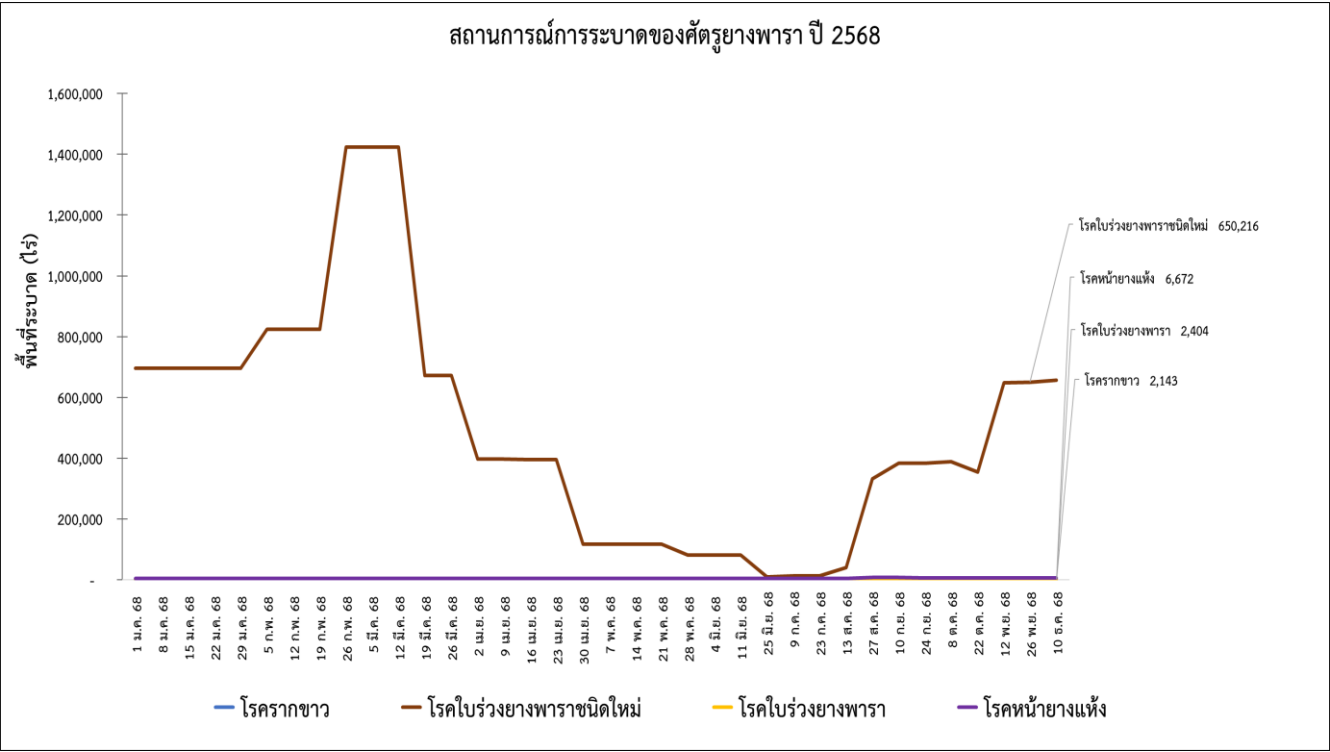
- **โรคใบร่วงชนิดใหม่** ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มัสผสมปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตรอดอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น แนะนำเกษตรกรให้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ ไดฟิโนโคนาโซล (difenoconazole) + โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 15%+15% EC, โพรพิแนป (propineb) หรือ แมนโคเซบ (mancozeb) หรือ คลอโรทาโลนิล(chlorothalonil), เฮกซะโคนาโซล (hexaconazole) 5% SC, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC

- **โรคใบร่วง** ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มัสผสมปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อกำจัดและควบคุมเชื้อราสาเหตุที่ยังคงมีชีวิตรอดอยู่บนใบยางพาราที่ร่วงหล่นบริเวณพื้น แนะนำเกษตรกรให้ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ไดฟิโนโคนาโซล (difenoconazole) + โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 15%+15% EC, โพรพิแนป (propineb) หรือ แมนโคเซบ (mancozeb) หรือ คลอโรทาโลนิล(chlorothalonil), เฮกซะโคนาโซล (hexaconazole) 5% SC, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC

- **โรคราแป้ง** แนะนำเกษตรกรให้ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝน เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ และแนะนำการใช้สารเคมีพ่นใบยางอ่อนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรค

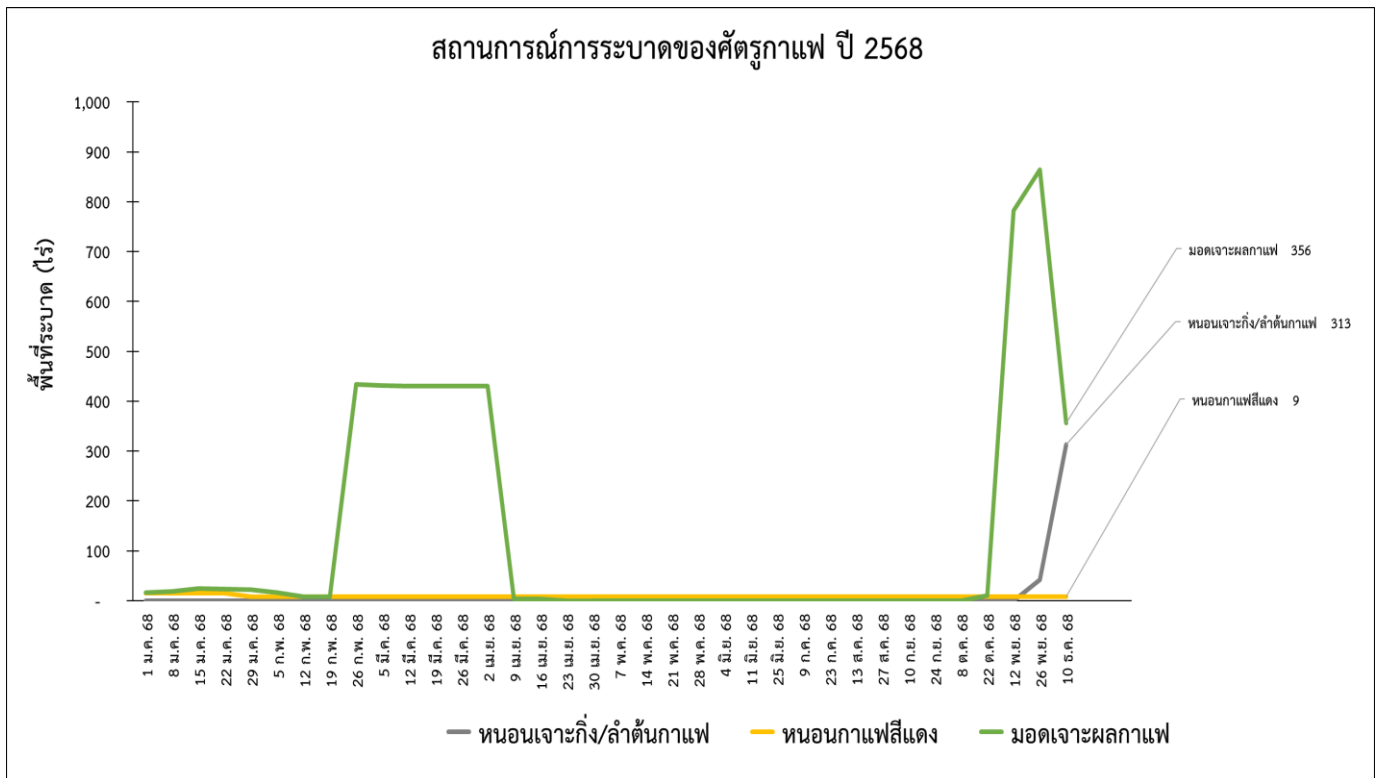
- **โรคเส้นดำ** ทาสารเคมีป้องกันกำจัดโรคที่หน้ากรีด และหลีกเลี่ยงการกรีดยางขณะต้นเปียกในช่วงที่มีโรคใบร่วงและฝักเน่าระบาดในช่วงฤดูฝน และเมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบวมเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค ถ้าเป็นโรครุนแรงควรฉีดยาเนื้อเยื่อส่วนที่เป็นโรคเหนือรอยกรีดออกจนถึงเยื่อปกติและกำจัดเนื้อเยื่อเป็นโรคใต้รอยกรีดโดยการกรีดเพิ่ม 2 - 3 ครั้ง แต่งขอบแผลให้เรียบแล้วทาสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา

- **อาการเปลือกแห้ง/อาการหน้ายางแห้ง** แนะนำให้เกษตรกรหยุดกรีดในระยะที่ต้นยางมีการผลิใบใหม่ และไม่ควรกรีดยางทุกวัน หรือกรีดติดต่อกันหลายวัน เพื่อลดการเกิดโรคหน้ายางแห้ง

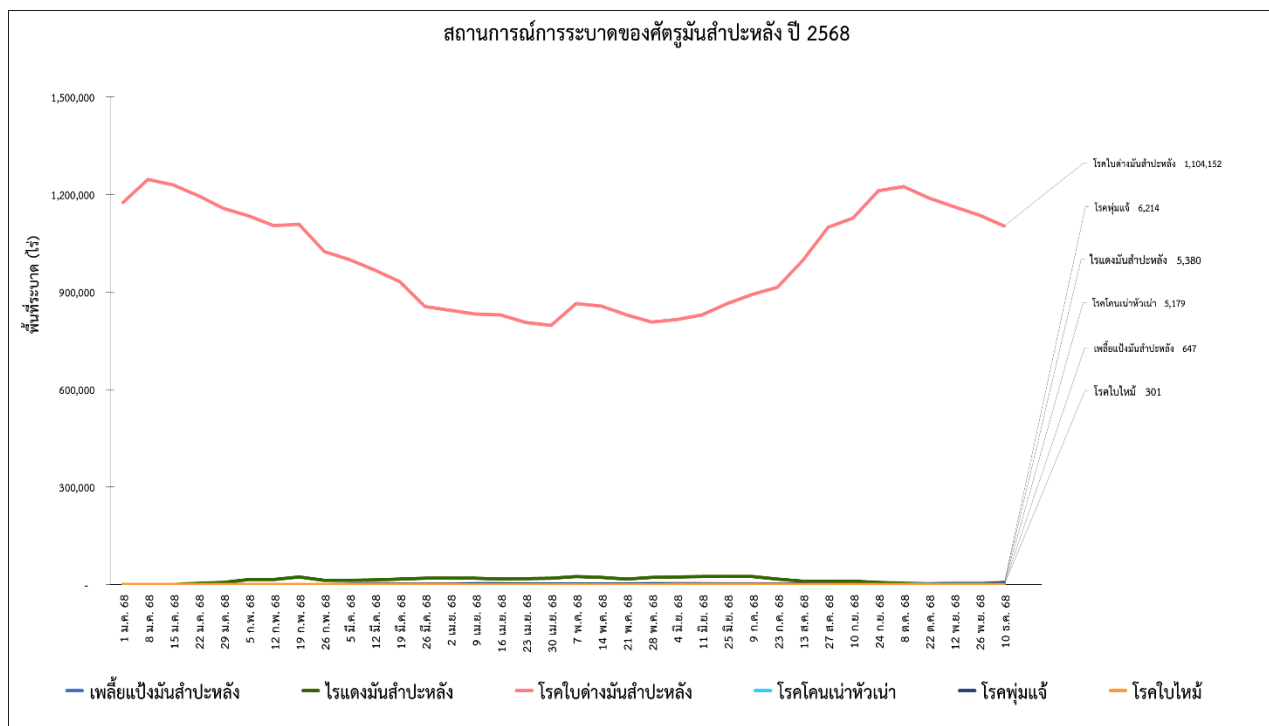
5. ศัตรูกาแฟ

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 59 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 115,998 ไร่
- พื้นที่ระบาดรวม 677 ไร่ ลดลงขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 241 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 918 ไร่)
 - หนอนกาแฟสีแดง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - มอดเจาะผลกาแฟ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก สงขลา น่าน สุราษฎร์ธานี เชียงใหม่ ชุมพร และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 356 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 511 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 867 ไร่)
 - หนอนเจาะกิ่ง/หนอนเจาะลำต้น พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 313 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 270 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 43 ไร่)
- ผลการดำเนินงาน
 - หนอนกาแฟสีแดง ใช้สารเฟนิโตรไธออน (fenitrothion) เพื่อกำจัดหนอนกาแฟสีแดง และทำความสะอาดแปลงและตรวจดูตามกิ่งและลำต้นกาแฟอยู่เสมอ
 - มอดเจาะเมล็ดกาแฟ ใช้เชื้อราบิวเวอเรีย DOA B18 (*Beauveria bassiana* DOA B18) เพื่อกำจัดมอดเจาะเมล็ดกาแฟ และรักษาความสะอาดแปลง ตัดแต่งกิ่ง และ ทรงพุ่มให้โปร่ง เก็บเกี่ยวผลกาแฟให้หมดต้น เก็บผลกาแฟที่ถูกมอดเจาะทำลาย ออกไปทำลายนอกแปลงเพื่อลดการระบาดของมอดเจาะผลกาแฟที่อยู่ในผล

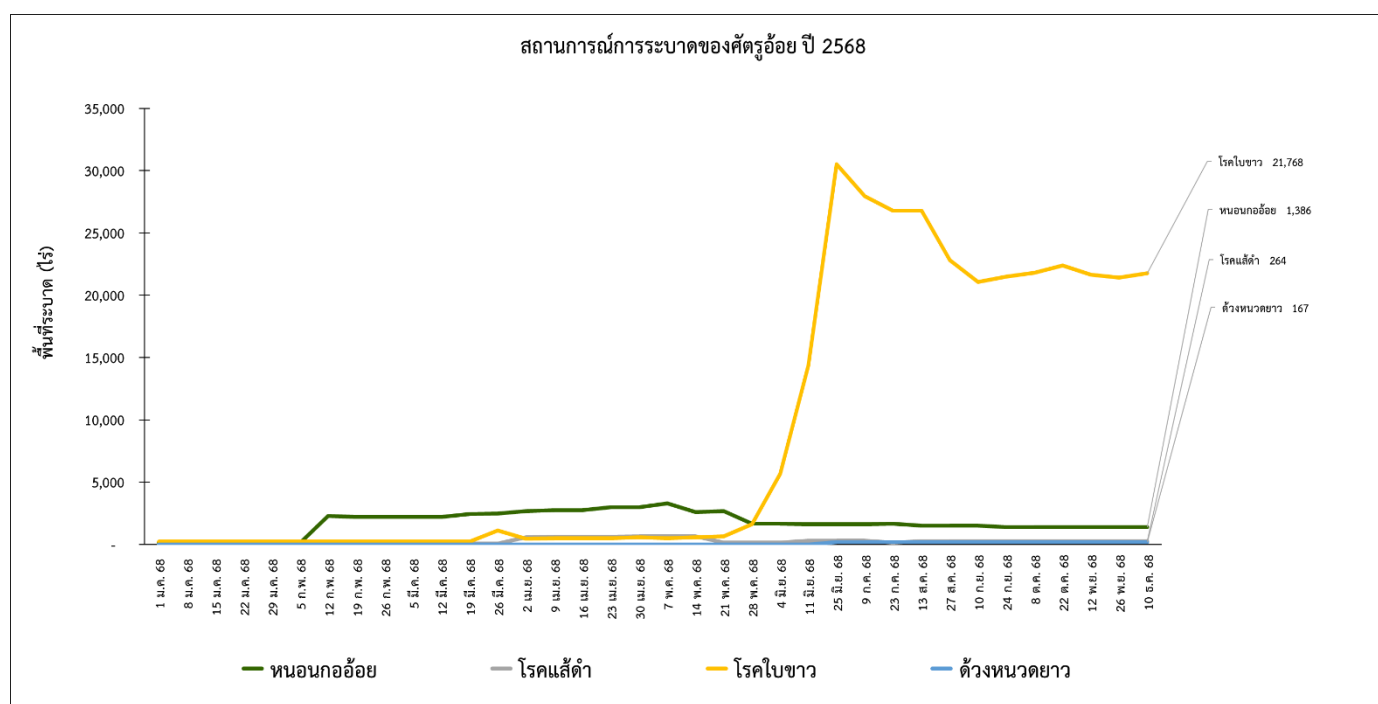
6. ศัตรูมันสำปะหลัง

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 55 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 8,561,984 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,121,870 ไร่ ลดจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 21,636 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,143,507 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี สกลนคร สระแก้ว บุรีรัมย์ จันทบุรี และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 647 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 649 ไร่)
 - **ไรแดง** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 5,380 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 2,384 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 2,996 ไร่)
 - **โรคพุ่มแจ้** พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร สระแก้ว กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ระยอง ชลบุรี อุดรธานี จันทบุรี และจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 6,214 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 4,974 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,240 ไร่)
 - **โรคโคนเน่าหัวเน่า** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา สระแก้ว และจังหวัดสกลนคร จำนวน 5,179 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบไหม้/ใบจุดเหลี่ยมแบคทีเรีย** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ยโสธร อุบลราชธานี และจังหวัดสกลนคร จำนวน 301 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบด่างมันสำปะหลัง** พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี กาญจนบุรี กำแพงเพชร กาฬสินธุ์ อุทัยธานี ชลบุรี ลพบุรี ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ ฉะเชิงเทรา สระแก้ว อำนาจเจริญ นครสวรรค์ ชัยภูมิ ระยอง มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร สุรินทร์ อุดรธานี ชัยนาท ร้อยเอ็ด สระบุรี เพชรบูรณ์ สุพรรณบุรี ราชบุรี ศรีสะเกษ เพชรบุรี อุดรดิตถ์ พิจิตร สุโขทัย หนองบัวลำภู นครพนม สกลนคร จันทบุรี และจังหวัดเลย จำนวน 1,104,152 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 28,990 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,133,142 ไร่)
- **ผลการดำเนินงาน**
 - **เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง** การควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง
 - **ไรแดง** อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวงาเตาตอร์ธัส ตัวงาปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน หากเริ่มพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดงในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการของโรค
 - **โรคพุ่มแจ้** ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคหรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรคกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด
 - **โรคโคนเน่าหัวเน่า** ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่ไม่มีการระบาดของโรค เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ถอนนำไปทำลายนอกแปลงแล้วโรยปูนขาว หรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล (metalaxyl) 25% WP, ฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม (fosetyl-aluminium) 80%WP หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เก็บเศษเหง้าและเศษซากมันสำปะหลัง ไปทำลายนอกแปลงปลูก และในแปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรงควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น อ้อย ข้าวโพด หรือพืชตระกูลถั่ว
 - **โรคใบด่างมันสำปะหลัง** ปลูกมันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง ไม่ปลูกพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 11 และ CMR 43-08-89 กำจัดแมลงหวี่ขาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหวี่ขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงาเตาตัวห้ำ หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่น ๆ ที่มีแมลงหวี่ขาวยาสูบเป็นพาหะ โดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลงหวี่ขาวยาสูบ เช่น กระเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง พริกมะเขือ มันฝรั่ง และพืชตระกูลถั่ว

7. ศัตรูอ้อย

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 45 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 4,968,385 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 23,585 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 351 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 23,234 ไร่)
 - **หนอนกออ้อย** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,386.00 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบขาวอ้อย** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ มุกดาหาร และจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 21,768 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 351 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 21,417 ไร่)
 - **โรคเส้ดำ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 264 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **ด้วงหนวดยาว** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 167 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- **ผลการดำเนินงาน**
 - หนอนกออ้อย แนะนำเกษตรกรให้ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา ในช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย หรือปล่อยแมลงหางหนีบ ในช่วงที่พบหนอนกออ้อยและกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลง เดลตามีทริน (deltamethrin) ในอ้อยที่มีอายุ 1 เดือน หรืออ้อยที่แสดงอาการยอดเหี่ยว แต่หากพบระบาดของหนอนกออ้อยและทำให้อ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ให้เลือกพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC, คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC, ลูเฟนนูรอน (lufenuron) 5% EC
 - โรคใบขาวอ้อย ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค แช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ก่อนปลูก และหากพบแปลงที่เกิดการระบาดรุนแรงให้เฝ้าทำลายตออ้อย และนำตอเก่าออกจากแปลงให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
 - โรคเส้ดำ ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น พันธุ์อุทอง 15, พันธุ์ LK 92-11 และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา หรือสารกำจัดโรคพืช ได้แก่ ไตรอาไดมีฟอน (triadimefon) 25% WP, โพรพิโคนาโซล (propiconazole) 25% EC แช่ท่อนพันธุ์ก่อนนำไปปลูกในแปลง หากพบกออ้อยเริ่มแสดงอาการเส้ดำควรตัดเส้ดำออกขณะเริ่มปรากฏอาการ ก่อนที่เยื่อหุ้มเส้ดำจะหลุดออกนำไปใส่ถุงไปทำลายนอกแปลงปลูกเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดไปยังกอข้างเคียง

8. ศัตรูข้าวโพด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 51 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,243,180 ไร่

- พื้นที่ระบาดรวม 786 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 17 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 803 ไร่)

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ชลบุรี ขอนแก่น และจังหวัดสตูล จำนวน 586 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 17 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 603 ไร่)

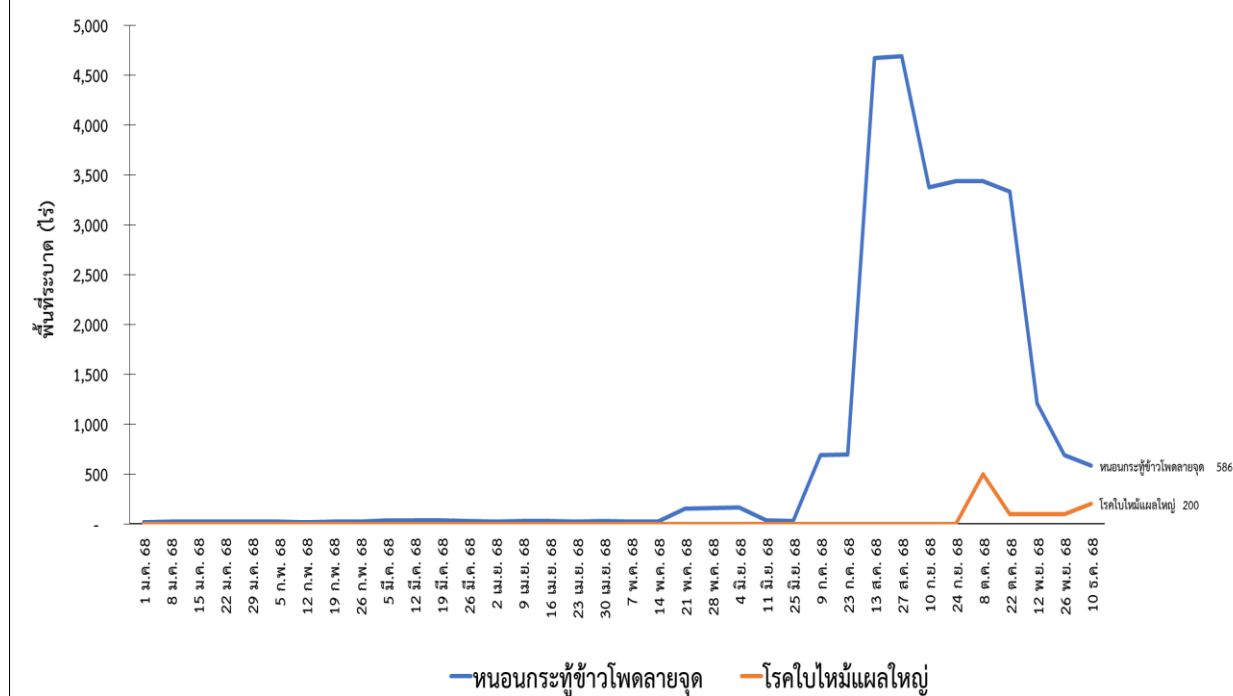
- โรคใบไหม้แผลใหญ่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดตาก จำนวน 100 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

• ผลการดำเนินงาน

- หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ไถพรวนและตากดินเพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้ง นอกแปลง และปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไตรโคแกรมมา, แมลงหางหนีบ, มวนพิฆาต ใช้สารชีวภัณฑ์พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอชาโว หรือสายพันธุ์เคอร์สตากี แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารเคมีหากพบการระบาดที่รุนแรง

- โรคใบไหม้แผลใหญ่ สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบไหม้แผลใหญ่ ควรปลูกข้าวโพดพันธุ์ต้านทาน และหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวโพดหลายฤดูการติดต่อกัน เมื่อเริ่มพบข้าวโพดเริ่มแสดงอาการของโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีโตรบิน ไดฟิโนโคนาโซลอัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม อีพอกซีโคนาโซล อัตรา 25 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน จำนวน 2 - 4 ครั้ง ตามความรุนแรงของโรค และปลูกพืชหมุนเวียน กำจัดวัชพืชที่อาศัย ชุดหรือถอนต้นข้าวโพดที่เป็นโรคไปเผาทำลาย

สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวโพด ปี 2568

9. ศัตรูสับปะรด

- พื้นที่ปลูกทั้งหมด 49 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 506,906 ไร่

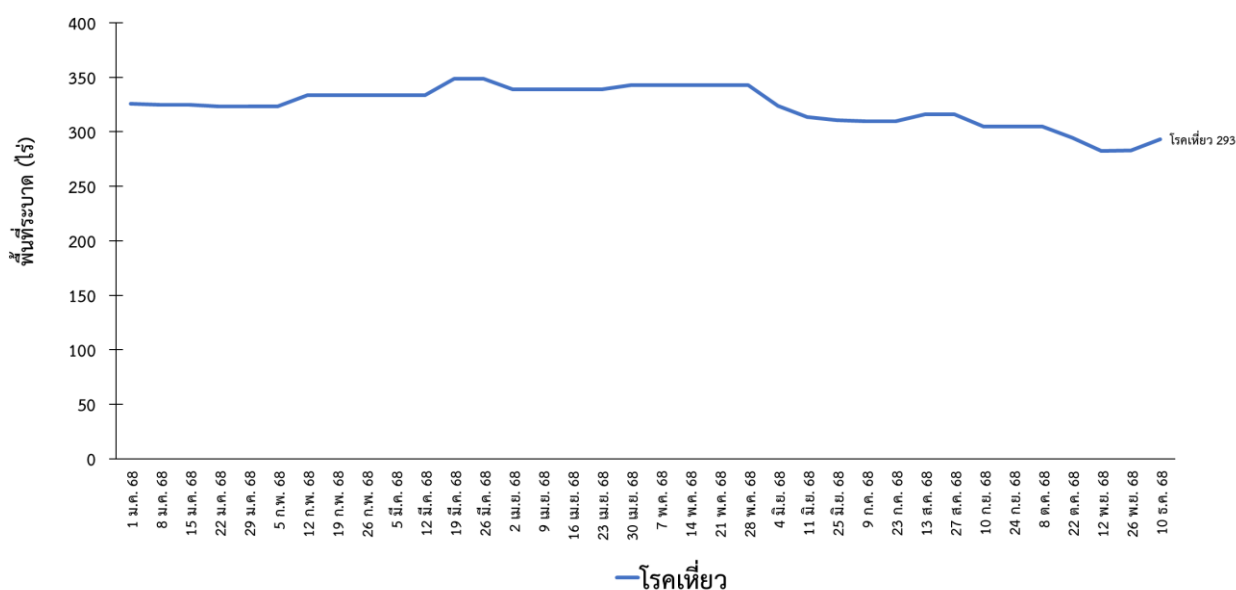
- พื้นที่ระบาดรวม 283 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 282)

- โรคเหี่ยว พบการระบาดของโรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรัง ราชบุรี และ จังหวัดชลบุรี จำนวน 293 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 293 ไร่)

ผลการดำเนินงาน

- โรคเหี่ยว ทำความสะอาดแปลงเพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งอาศัยของมดและเพลี้ยแป้ง ใช้เหยื่อพิษกำจัดมด หวานสารไฮดราเมทิลโนน (hydramethylnon) 0.73% GR โดยหวานพร้อมปลูก และหลังปลูก 6 เดือน และหากพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้น สับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุงพลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น

สถานการณ์การระบาดของสับปะรด ปี 2568

10. ศัตรูทุเรียน

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,378,512 ไร่
- **พื้นที่ระบาดรวม** 13,727 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 58 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 13,785 ไร่)
 - **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด นครศรีธรรมราช และจังหวัดกระบี่ จำนวน 341 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 12 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 329 ไร่)
 - **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา กระบี่ และจังหวัดตราด จำนวน 849 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 839 ไร่)
 - **เพลี้ยไก่แจ้** พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร กระบี่ สงขลา ตรัง ระยอง นราธิวาส สตูล และจังหวัดพังงา จำนวน 997 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 980 ไร่)
 - **เพลี้ยหอยเกล็ด** พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 276 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 275 ไร่)
 - **เพลี้ยจักจั่นฝอย** พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา นครราชสีมา และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 803 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 28 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 831 ไร่)
 - **หนอนเจาะผล** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จำนวน 58 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **หนอนเจาะเมล็ด** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 514 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 2 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 516 ไร่)
 - **ไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกัน** พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระยอง กระบี่ ตราด และจังหวัดนราธิวาส รวมจำนวน 699 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 707 ไร่)
 - **มอดเจาะลำต้นทุเรียน** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ยะลา และจังหวัดตราด จำนวน 115 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 112 ไร่)
 - **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ระยอง ตราด และจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 295 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรครากเน่าโคนเน่า** พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด สงขลา ระยอง นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ ปัตตานี ตรัง นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง สตูล ตาก และจังหวัดภูเก็ต จำนวน 4,787 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 24 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 4,764 ไร่)
 - **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ชุมพร และจังหวัดพังงา จำนวน 126 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคราสีชมพู** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ จำนวน 186 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - **โรคใบดิดหรือใบไหม้** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา สงขลา จันทบุรี ชุมพร ตราด นราธิวาส สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง กระบี่ และจังหวัดพังงา จำนวน 1,308 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 71 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,379 ไร่)
 - **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ยะลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ตราด กระบี่ นราธิวาส นครราชสีมา และจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1,390 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,376 ไร่)
 - **โรคกิ่งแห้ง** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ยะลา ปราจีนบุรี ชุมพร ตราด พังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 521 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 513 ไร่)

- โรคแอนแทรกโนส พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา ชุมพร และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 465 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 468 ไร่)

- โรคผลเน่าทุเรียน พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดชุมพร จำนวน 9 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 10 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 19 ไร่)

• ผลการดำเนินการ

- เพลี้ยไฟ แนะนำเกษตรกรให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL, คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC และไม่ควรใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยแป้ง หากพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้แปลงปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุด หรือการใช้น้ำผสม white oil เพื่อการกำจัดเพลี้ยแป้ง และป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (Malathion) 83% EC, คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน พ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นเพื่อป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้ง

- เพลี้ยไก่แจ้ อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยไก่แจ้ทั้งแมลงห้ำ ได้แก่ ตัวเต่าลาย 3 ชนิด (ตัวเต่าลายหยัก, ตัวเต่าลายส้ม, ตัวเต่าลายสมอ) แมลงช้างปีกใส Chrysopa sp. และแมลงช้างปีกสีน้ำตาล หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 14.1/10.6% ZC, ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG, อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG, ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP พ่นทุก 7 - 10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

- เพลี้ยหอยเกล็ด แนะนำการใช้สารไวต์ออยล์ 67% EC เมื่อพบการแพร่ระบาดที่ไม่รุนแรง แต่หากพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP ในการกำจัดแมลง

- เพลี้ยจักจั่นฝอย หากพบการแพร่ระบาดที่รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC, โฟซาโลน (Fosalon) 6.25% / 22.5% EC, โฟซาโลน (Fosalon) 6.25% / 22.5% EC, อิมิดาโคลพริด (Imidacloprid) 10% SL พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน

- หนอนเจาะผล ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ใช้สารแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC ในแหล่งที่พบการระบาด

- ไรแดงทุเรียน กำจัดวัชพืชในสวนทุเรียน ซึ่งอาจเป็นแหล่งหลบซ่อนของไรแดงแอฟริกา หลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของไรแดงแอฟริกาในสวนทุเรียน หรือบริเวณใกล้เคียง หมั่นตรวจจุดต้นทุเรียนอย่างใกล้ชิด โดยสำรวจดูไรแดงแอฟริกาบนใบทุเรียน ซึ่งสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าเป็นจุดสีน้ำตาลเข้มวิ่งเคลื่อนไหวไปมา หรือใช้แว่นขยายขนาดกำลังขยาย 10 เท่า การใช้สารฆ่าไรไม่ควรฉีดพ่นสารชนิดเดียวติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิดกัน เพื่อป้องกันไรแดงแอฟริกาสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าไร และใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้นเมื่อพบไรแดงแอฟริกาทุเรียนหรือไรแดงแอฟริการะบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โปรพาร์โกต์ (propargite) 30 % WP, อะมิทราซ (amitraz) 20 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7 - 10 วัน โดยพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น

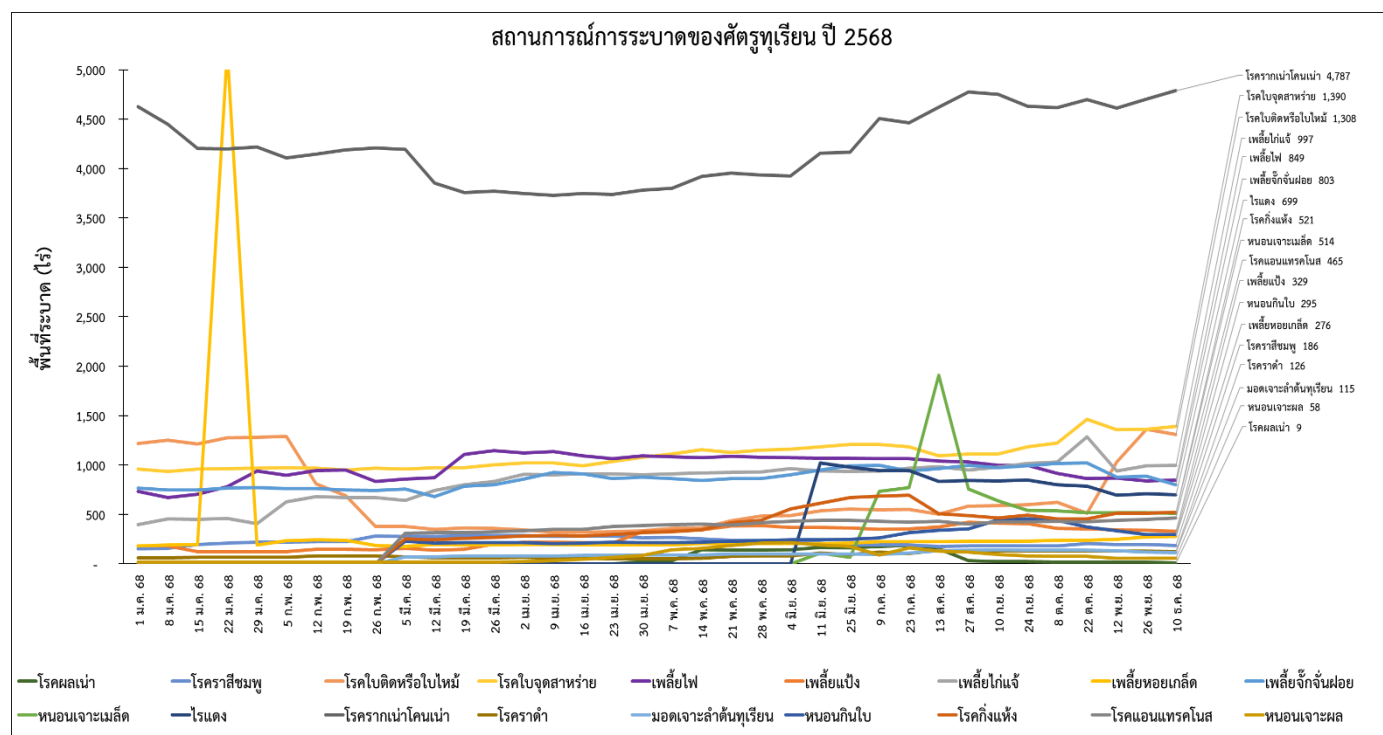
- โรคคราบน้ำมันโคนเน่า แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการควบคุมเชื้อในดิน แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง หากมีน้ำท่วมขังควรระบายออกมีการปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปรับสภาพดินให้มีความเป็นกรดต่ำของดิน และหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ ควรนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

- โรคคราดำ กำจัดวัชพืชในแปลง เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้นสะสม เมื่อพบคราบราสีดำควรพ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และแนะนำการป้องกันมดที่เป็นตัวแพร่โรคระบาด โดยการใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (malathion) 83% EC, คาร์บาริล (carbaryl) 85% WP พ่นไว้ที่กิ่งของทุเรียน หรือพ่นสารฆ่าแมลงดังกล่าวที่โคนต้น

- โรคราสีชมพู เมื่อพบอาการใบเหลืองควรตรวจดูบริเวณกิ่งหากพบอาการของโรค ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคให้นำไปทำลายนอกแปลง หากพบอาการของโรคบริเวณง่ามกิ่ง หรือโคนกิ่งที่มีขนาดใหญ่ ให้ฉากแผลบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัดจากนั้นให้ใช้สารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ไรต์ (copper oxychloride) 85% WP, คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ไรต์ (copper oxychloride) 62% WP, คาร์เบนดาซิม (carbendazim) 50% WP พ่นให้ทั่วบริเวณต้น โดยเลือกใช้สารแค่ชนิดใดชนิดหนึ่ง

- โรคใบติดใบใหม่ ให้ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อรับแสงแดดได้ทั่วถึงโดยเฉพาะใบที่อยู่ด้านล่าง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้นสะสมใต้ทรงพุ่ม ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำเพื่อลดการแตกใบใหม่ แนะนำเกษตรกรใช้สารกำจัดโรคพืชหากพบการระบาดที่รุนแรง

- โรคใบจุดสาหร่าย กำจัดวัชพืชในแปลง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้นทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดให้พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP ให้ทั่วต้น

11. ศัตรูเงาะ

• พื้นที่ปลูกทั้งหมด 72 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 143,481 ไร่

• พื้นที่ระบาดรวม 767 ไร่ ลดลงจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 771 ไร่)

- เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 240 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- หนอนคืบกินใบ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 177 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 4 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 181 ไร่)

- โรคใบจุดสาหร่าย พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดนราธิวาส จำนวน 252 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- โรคราแป้ง พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 99 พื้นที่ระบาดคงที่

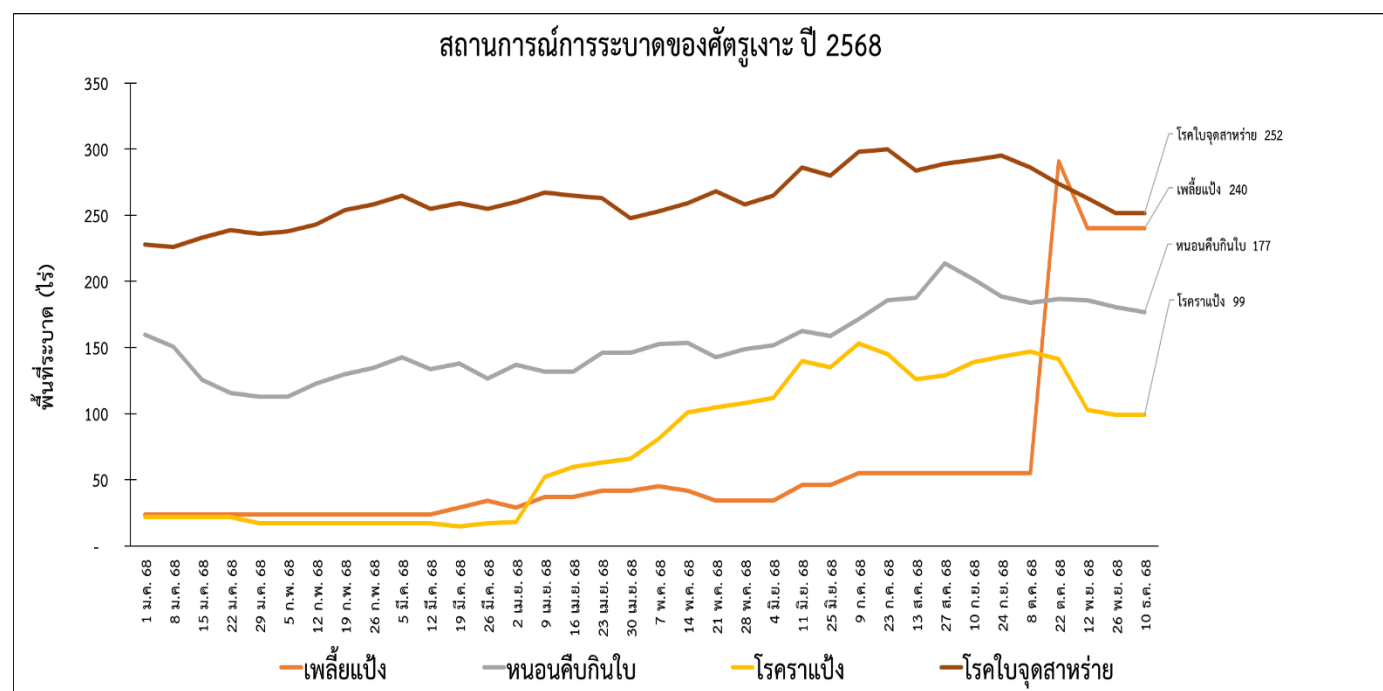
• ผลการดำเนินงาน

- เพลี้ยแป้ง ตัดแต่งกิ่งเงาะเพื่อลดปริมาณมด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมด และเพลี้ยแป้งที่อาศัยอยู่ในดินไต่ขึ้นมาบนต้นเงาะ กรณีพบเพลี้ยแป้งระบาดน้อยและพบอยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่างๆ ของต้นเงาะ ควรตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งนำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก หากพบระบาดรุนแรงให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% WP, สารอิมิดาโคลพริด 10% SL, สารคาร์โบซัลเฟน 20% EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- หนอนคืบกินใบ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ ในกรณีที่โคนต้นเงาะโล่งเตียนไม่มีหญ้ารก ให้เกษตรกรเขย่ากิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนคืบกินใบที่ตัวลงสู่พื้นดิน จากนั้นให้จับตัวหนอนคืบกินใบไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก ในระยะที่ต้นเงาะแตกใบอ่อน ถ้าพบหนอนคืบกินใบให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP

- โรคใบจุดสาหร่าย แนะนำเกษตรกรตัดส่วนที่พบโรคเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นอยู่ในบริเวณสวนไปเผาทำลาย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อดัน แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% WP ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้น หรือใช้ฉีดพ่นป้องกันเป็นระยะๆ

- โรคราแป้ง เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผลหมั่นตรวจดูหากพบว่าราแป้งเข้าทำลายให้ทำการพ่นด้วยผงกำมะถันละลายน้ำ เป็นการกำจัดปริมาณเชื้อโรค ทำให้การระบาดในช่วงติดผลนั้นลดความรุนแรงลงได้ ในช่วงระยะผลอ่อน หากพบอาการของโรคราแป้งควรเลือกใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ บีโนมิล (Benomyl) 50%WP, คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% SC, ไตรดีมอร์ฟ (Tridemorph) 75% EC, ไตรฟอรีน (Triforine) 19% EC, ไพราโซฟอส (Pyrazophos) 25.4% EC, ไดโนแคป (Dinocap) 25% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นตามอัตราคำแนะนำในฉลาก

12. ศัตรูแมลงศัตรู

- **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 68 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 305,231 ไร่

- **พื้นที่ระบาดรวม** 1,926 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 52 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 1,874 ไร่)

- **โรคใบจุด** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร และจังหวัดพังงา จำนวน 259 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคใบจุดสาหร่าย** พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร พังงา นราธิวาส และจังหวัดตรัง จำนวน 602 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **เพลี้ยไฟ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง พังงา สุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร จำนวน 183 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 21 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 162 ไร่)

- **หนอนกินใบ** พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ระยอง พังงา และจังหวัดยะลา จำนวน 534 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 23 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 511 ไร่)

- **หนอนซอนใบ** พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชุมพร ระยอง และจังหวัดพังงา จำนวน 348 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 340 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- **โรคใบจุด** หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอทำความสะอาดแปลงปลูก และกำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งสะสมโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ในช่วงที่ม้งคุดแตกใบอ่อน ได้แก่ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP, คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP, แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

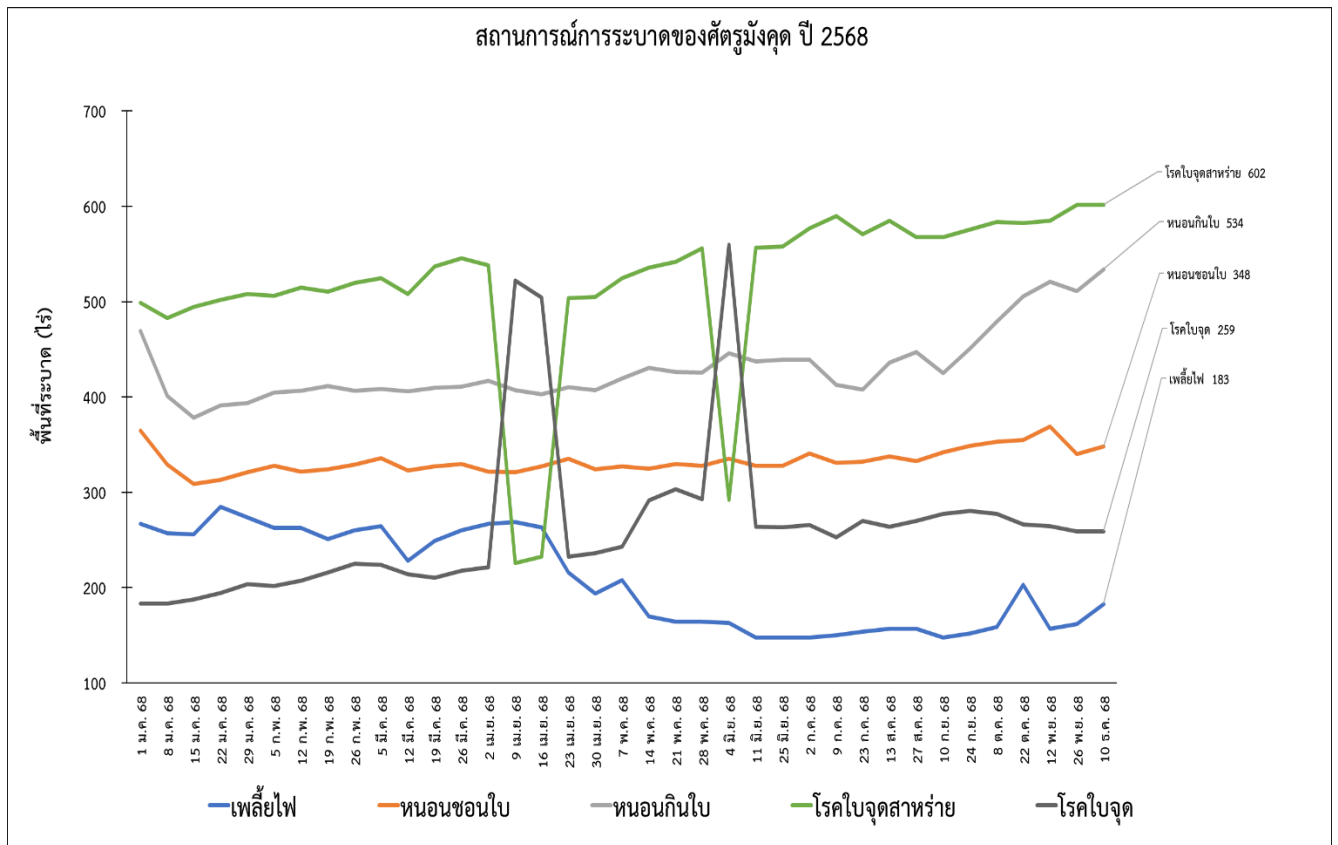
- **โรคแอนแทรคโนส** หมั่นทำความสะอาดแปลงปลูกและทำลายส่วนที่เป็นโรค พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช ได้แก่ คาร์เบนดาซิม (Carbendazim) 50% WP, ไอโพรไดโอน (iprodione) 50% WP, แมนโคเซบ (Mancozeb) 80% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- **โรคใบจุดสาหร่าย** หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณและไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้ม้งคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรครังคระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP

- **เพลี้ยไฟ** ป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในม้งคุด โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้งขณะที่ม้งคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด

- **หนอนกินใบ** หมั่นสำรวจใบอ่อนม้งคุดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอนกัดกินทำลายใบอ่อนม้งคุดในเวลากลางวัน และทิ้งร่องรอยการทำลายให้เห็น หากสำรวจพบใบอ่อนม้งคุด ถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน ระยะเริ่มแตกใบอ่อนพ่นซ้ำเมื่อจำเป็น เพื่อช่วยลดการพ่นสารกำจัดแมลง และแนะนำให้เกษตรกรกรอกหญ้า หรือพางบริเวณโคนต้น เพื่อล่อหนอนให้มาซ่อนตัวและจับทำลาย

- **หนอนซอนใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนซอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบ ม้งคุดจะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว เนื่องจากการทำลายของหนอนซอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่นห่างกัน 10 วัน และงดพ่นก่อนการเก็บเกี่ยว 7 วัน

13. ศัตรูลำไย

• **พื้นที่ปลูกทั้งหมด** 77 จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น 1,209,942 ไร่

• **พื้นที่ระบาดรวม** 677 ไร่ เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ที่ผ่านมา 14 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 663 ไร่)

- **เพลี้ยแป้ง** พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 95 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 83 ไร่)

- **หนอนคืบกินใบ** พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด คือ จังหวัดจันทบุรี รวมจำนวน 25 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **ไรγάมะหยี่** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **หนอนม้วนใบ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 41 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **มวนลำไย** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 15 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

- **โรคพุ่มไม้กวาด** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 190 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 187 ไร่)

- **โรคราดำ** พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว จำนวน 190 ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา 187 ไร่)

• ผลการดำเนินงาน

- **เพลี้ยแป้ง** หมั่นสำรวจแปลงลำไยทุกสัปดาห์หากพบการระบาดแนะนำให้ตัดส่วนของกิ่งก้านที่มีเพลี้ยแป้งอาศัยอยู่ไปเผาทำลายเสีย หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไยของเรา ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดมดมาลาไธออน (Malathion) 83% W/V EC, ไพรีทรอยด์ (Pyrethroids) โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นให้ทั่ว 2 - 3 ครั้งห่างกัน 10 วัน

- **หนอนคืบกินใบ** หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง เช่น เป็ด ไก่ เก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย เช่น ผึ้ง หรือเผาไฟ กำจัดวัชพืชโดยรอบแปลงเพื่อไม่ให้เป็นที่หลบอาศัยของผีเสื้อ ในระยะที่ลำไยแตกใบอ่อน พบระบาดมากกว่า 20% ของยอดสำรวจ ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP, แลมป์ดาไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% EC, บาซิลลัส ทุริงเยนซิส (Bacillus thuringiensis) เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก ควรใช้สารเคมีฆ่าแมลงสลับกลุ่มกันไป

- **โรคพุ่มไม้กวาด** หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง คัดเลือกกิ่งพันธุ์จากต้นที่ไม่เป็นโรคไปปลูก ป้องกันแมลงพาหะจำพวกปากดูดพวกเพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาล โดยใช้สารเคมี ได้แก่ คาร์โบซัลแฟน (Carbosulfan) 20% EC, ไอโซโปรคาร์บ (Isoprocarb) 50% WP โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามคำแนะนำในฉลาก

- **โรคราดำ** ป้องกันและกำจัดแมลงพวกปากดูดเช่น เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอยเพลี้ยจักจั่น และเพลี้ยอ่อน เป็นต้น โดยพ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล (Carbaryl) 85% WP อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ (Copper Oxychloride) 85% WP, เบตาไซฟลูทริน (Betacyfluthrin) 2.5 % EC โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร หรือตามที่ฉลากกำหนด

